

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 47/23
30.3.2023. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Сање Пејовић и Ирене Трифуновић Радуловић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Милан Јакишић, адвокат из Београда, Костолачка 15 и Андреа Чифтелић, адвокат из Београда, Курсулина 13, против тужене Политика новине и магазин, друштво за издавање новина и магазина д.о.о. Београд, Трг Политика 1, чији је пуномоћник Мара Јанић, адвокат из Београда, Београдска 25, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 107/20 од 27.10.2022. године, у седници одржаној 30.3.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 107/20 од 27.10.2022. године у ставу првом, другом, четвртном и шестом изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду П4 107/20 од 27.10.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужена повредила ауторска права тужиоца, тако што је .... године на интернет сајту www.politika.rs неовлашћено јавно саопштила ауторско дело и јавно саопштила ауторско дело без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора фотографије "...".

Ставом другим изреке, делимично је усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права јер је ... године на интернет сајту www.politika.rs неовлашћено јавно саопштила означену фотографију тужиоца, исплати износ од 35.194,53 динара са законском

затезном каматом од 27.10.2022. године до исплате.

Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужена обавезе да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права аутора преко досуђеног износа од 35.193,00 динара, а до траженог износа од 35.400,00 динара, исплати још износ од 205,47 динара са законском затезном каматом почев од 28.05.2018. године, као и у делу да се тужена обавезе да на досуђени износ из става другог изреке исплати законску затезну камату почев од 28.05.2018. године закључно са 26.10.2022. године.

Ставом четвртим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора саопштавањем означене фотографије без назначења имена или псеудонима аутора исплати износ од 40.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 27.10.2022. године до исплате.

Ставом петим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужена обавезе да тужиоцу на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора саопштавањем означене фотографије без назначења имена или псеудонима аутора преко досуђеног износа од 40.000,00 динара, а до траженог износа од 64.600,00 динара, исплати још 24.600,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате.

Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 56.316,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате.

Тужена је против наведене првостепене пресуде у ставу првом, другом, четвртном и шестом изреке благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаним одредбом члана 386. ЗПП („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се указује у жалби јер је изрека пресуде разумљива, а разлози пресуде јасни и непротивречни.

Преме утврђеном чињеничном стању, тужена је у оквиру текста објављеног на интернет порталу www.politika.rs под насловом “...” ... године неовлашћено објавила фотографију “...”, коју је тужилац сачинио током ... од стране .... године и фотографија је била објављена на насловној страни каталога са изложбе тужиоца из ...године, уз назнаку да је аутор фотографије овде тужилац. Приликом објаве фотографије од стране тужене, на којој се види .. и ... изнад насеља током... од стране .... године, уз

фотографију није означено име, нити псеудоним аутора, а ни у предметном тексту тужилац није означен као аутор фотографије. Тужилац поседује негатив фотографије. Наведена фотографија је на интернет порталу тужене била објављена две године, почев од ... године, а налазила се на порталу и на дан .... године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, те одредаба члана 2 став 1, члана 9. став 1, члана 15, 16. став 1, члана 17, 19, 20. став 1, члана 43. став 1, члана 102. став 1. и 2, члана 205. став 1. Закона о ауторском и сродним правима, те имајући у виду ценовник ULUPUDS-а, првостепени суд је одлучио као у изреци побијане пресуде.

Приликом одмеравања имовинске штете, суд је имао у виду да је фотографија неовлашћено јавно саопштена од стране туженог, да се ради о фотографији снимљеној у специјалним условима, као и да је ценовником наведеног удружења важећим у време неовлашћеног објављивања фотографије била предвиђена накнада од 150 евра за употребу на интернет порталу и онлајн издањима штампаних и електронских медија по објави, односно 300 евра уколико се ради о фотографији снимљеној у специјалним условима јер се цена се множи фактором пута 2 од наведене. Наведеним ценовником је предвиђено да назначена цена за употребу за интернет се односи на период од једне године. При одлучивању о накнади имовинске штете суд се кретао у границама истакнутог тужбеног захтева. Како се висина штете сагласно одредби члана 189 ЗОО утврђује према ценама у време доношења судске одлуке, законска камата на досуђени износ накнаде имовинске штете је досуђена од пресуђења до исплате.

Одлучујући о захтеву тужиоца за накнаду неимовинске штете која је последица утврђене повреде морално-правне компонентне ауторских права тужиоца у виду повреде права на означавање аутора дела, првостепени суд наводи да је тужиоцу досудио новчани износ који испуњава стандард правичне накнаде у смислу одредаба члана 200. Закона о облигационим односима, при чему је имао у виду и критеријуме прописане одредбама члана 206. Закона о ауторском и сродним правима. Објављивањем фотографије без назначења тужиоца као аутора, тужена је повредила тужиочево право да буде означен као аутор, те према мишљењу суда тужиоцу за штету насталу повредом овог права припада износ од 40.000,00 динара. Приликом одмеравања висине штете суд је имао у виду критеријуме примерене накнади неимовинске штете у време пресуђења, природу заштићеног добра, субјективни осећај повређености тужиоца због повреде моралних права, као и све околности конкретног случаја, водећи при томе рачуна о значају повређеног добра и циљу коме та накнада служи, као и о томе да се не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. На износ штете досуђена је и затезна камата од дана пресуђења до исплате, примено члана 277. став 1. у вези члана 189. став 2. ЗОО.

Супротно жалбеним наводима тужене, првостепени суд је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, примењујући наведене одредбе Закона о ауторском и сродним правима и Закона о облигационим односима правилно закључио да је тужена извршила повреду права тужиоца као аутора, будући да је на својој интернет страници (...) објавио фотографију, чији је аутор тужилац, без пристанка тужиоца, без плаћања накнаде и без означавања имена, псеудонима, односно знака тужиоца, као аутора. Према одредби члана 2. Закона о ауторском и сродним правима ауторско дело се дефинише као оригинална духовна творевина аутора, изражена у

одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине, те да се ауторским делом сматра нарочито и фотографија. Тужилац је у конкретном случају доказао да је аутор предметне фотографије.

Неосновани су наводи жалбе тужене да тужиоцу не припада накнада имовинске штете у досуђеној висини. Ово из разлога што је одредбом члана 19. Закона о ауторском и сродним правима прописано да аутор има право на економско искоришћавање свог дела и за свако искоришћавање ауторског дела од стране другог лица аутору припада накнада, ако законом или уговором није друкчије одређено. Одредбом члана 30. наведеног закона одређено је да аутор има искључиво право да другом забрани или дозволи јавно саопштавање дела, укључујући чињење дела доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућује појединцу у индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере. Првостепени суд је одлучујући о висини накнаде материјалне штете, правилно применио ценовник ULUPUDS-а, као струковног удружења, а околност да је тужилац 2002.-2003. године вршио уступање предметне фотографије трећем лицу по цени која је нижа од висине штете коју је првостепени суд утврдио, као и да своје ауторско дело није заштитио при Заводу за интелектуалну својину, није од утицаја на одлуку првостепеног суда у овом делу, с обзиром да је правилно висина претрпљене материјалне штете утврђена према ценама у време доношења судске одлуке, сагласно одредбама члана 189. став 2. ЗОО.

Супротно жалбеним наводима тужене, одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу шестом изреке донета је правилном применом члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, а имајући у виду успех парничних странака у овој парници.

Осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и донете одлуке.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Одлука о трошковима другостепеног поступка садржана у ставу другом изреке ове пресуде донета је применом члана 153. и 165. ЗПП, имајући у виду да тужена није успела са жалбом.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић